

*Becsengettek a Litéri Református Általános Iskolában is,
megkezdődött a litéri alapfokú oktatás-nevelés 283. tanéve.*

Bódi Mária Magdolna boldoggá avatása

Dr. Márfi Gyula, dr. Udvardy György és dr. Erdő Péter a boldoggá avatási szertartáson

A One Veszprém Arénában szeptember 6-án több mint 12 ezer hívő előtt a dr. Erdő Péter bíboros által vezetett szentmise során boldoggá avatták Bódi Mária Magdolnát.

Reggel 8 órakor nyitották meg a hívők előtt a boldoggá avatás veszprémi helyszínének kapuit, ahol fiatalok, idősök, biciklis, gyalogos és vonattal érkező zárándokok léptek be, hogy szemtanúi lehessenek Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásának. A hívőkön kívül egyházi és világi előljárók is tiszteletüket tették, többek között: XIV. Leó pápa képviselőjében dr. Erdő Péter bíboros; *Michael Wallace Banach* pápai nuncius; dr. Székely János püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke; dr. Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek, aki mozzatja volt a boldoggá avatás ügyének; *Kovács Gergely* érsek, aki a határon túli magyarokat képviselte; *Ternyák Csaba* érsek; *Cristiana Marinelli*, a boldoggá avatás ügyének római posztulátora.

A megjelentek a szentmise előtt történeteket hallgathattak a vértanú életéről, majd Bódi Mária Magdolna unokahúga lépett a

színpadra tanúságtételt tenni, akit egy esztergomi család követett, akik megosztották különleges kapcsolatukat Magdival.

Pontban 11 órakor megkezdődött a szentmise hívó harangok. A hívek felállva fogadták az ünnepi bevonulást, miközben felcsendült az orgona hangja, valamint az alkalomra felkészült kórus és zenekar éneke.

Dr. Udvardy György érsek köszöntötte a híveket. Beszédében kiemelte, amikor megkéri a bíborost, hogy hirdesse ki a pápai dekrétumot (határozat), akkor Mindszenty József (Esztergom érseke, Magyarország utolsó hercegprímása, bíboros) egykori veszprémi püspök kérése is megjelenik, hiszen ő volt az, aki Bódi Mária Magdolna halálát követő néhány héten belül elkezdte a boldoggá avatás előkészítésének elrendelését.

Bódi Mária Magdolna életrajzát *Takáts István*

érseki általános helynök ismertette.

A szentmisét dr. Erdő Péter bíboros celebrálta. Szentbeszédében elmondta, Bódi Mária Magdolna vértanúsága nem váratlan szerencsétlenség, hanem egy elkötelezett fiatal élet megkoronázása volt, hiszen Krisztus iránti hűségéből és szeretetből adta életét. Szüzességet fogadott és fogadalmához tartotta magát.

A szertartáson a bíboros egy aranykarikát helyezett el a szabadtéri oltárnál felállított kereszten. A gyűrűn ez a felirat áll: „B. M. Magdalenae Bódi Mart.” – vagyis Bódi Mária Magdolna vértanú boldog tiszteletére. Ez a jelképes gesztus egyszerre hirdette ki az egyház döntését és erősítette meg a közösség számára, hogy a fiatalon vértanúhalált halt lány immár a boldogok sorába emelkedett. A boldoggá avatás nem csupán az egész magyar egyház, hanem Veszprém vármegye számára is történel-

mi pillanat, amely új példaképet állít a hívek elé.

A liturgia keretein belül bemutatták a vértanú csont-ereklyéjét, amely előtt a hívek és különösen a fiatalok virágokkal tisztelegtek, kifejezve hálájukat és tiszteletüket az új boldog iránt.

A bíboros szavai után dr. Udvardy György érsek mondott záró gondolatokat. Hangsúlyozta: Bódi Mária Magdolna boldoggá avatása különösen fontos a fiatalok számára, hiszen példát és közbenjárót kaptak, aki arra tanít, hogy az igazi boldogság a hűségben és az önátadásban rejlik. Dr. Udvardy György arra kérte a híveket, hogy imádkozzanak a további boldoggá avatásokért is, különösen Mindszenty József bíborosért és Márton Áron püspökért, valamint a pápi és szerzetesi hivatásokért.

Az érsek háláját fejezte ki dr. Erdő Péter bíborosnak,

■ MW

Településünk szépkorú lakóját köszöntöttük

Nagy szeretettel köszöntöttük Bencze Éva jegyző asszonnyal dr. Koperniczky Istvánnét 90. születésnapja alkalmából. Éva néni egy hosszú élet munkáját és rengeteg tapasztalatát tudhatja maga mögött.

Végigélve egy örömmel és küzdelmekkel teli életet, az idős kor

Éva néni a díszoklevéllel

bölcsességével, kilenc évtizednyi életúttal helyre tehetők a dolgok, mi az a jó, amit tovább kell adni és mi az a rossz, amit el kell kerülni az utánuk jövő generációknak. Öröm volt hallgatni őt.

Jó egészséget, tartalmat, boldog életet kívánunk Éva néninek!

■ OSVÁTH ÖRS

Az idei nyár sem volt holszezon

Miközben nyáron sokan kizárólag a szabadságra, a pihenésre, a kikapcsolódásra „gyúrnak”, a községben szép csendben folyik a munka. Több fejlesztés is befejeződött, de újabb célok szintén vannak a láthatáron.

Hamar elment ez a három hónap is a Litéri Hírmondó utolsó megjelenése óta. Hiába szaladt el az idő, azért érdemes felidéznünk mi történt ez idő alatt. Ezeket vetjük számba *Osváth Örs* polgármesterrel.

– *Polgármester úr, kezdjük a sokakat leginkább foglalkoztató kérdéssel: hogy áll az egészségügyi szolgáltató épület beruházása?*

– A felújítás hamarosan indulhat. A versenyképes járás program keretén belül támogatói döntésről szóló határozatot vettem át *Navracsics Tibor* közigazgatási és területfejlesztési minisztertől Balatonfüreden. Július 30-án rendkívüli testületi ülést tartottunk, ahol az egészségügyi szolgáltató épület felújítása kapcsán közbeszerzési eljárás megindításáról döntöttünk. Az eljárás lefolytatását megkezdtük, szeptember 9-én pedig a testület már ki is választotta a kivitelezőt.

– *Jól tudom, hogy ide egy vérvételi pontot is terveztek?*

– Igen. A versenyképes járás programban nemcsak az egészségügyi szolgáltató

épület felújítására nyújtunk be pályázatot, hanem a vérvételi pont kialakításá-

Az új kereszt a temetőben

hoz meghatározott minimum eszközök beszerzésére is.

– *A művelődési ház felújítása is időszerű. Ezzel hogy állunk?*

– Az önkormányzati tulajdonú ingatlanok fejlesztése tárgyában kiírt pályázaton az Ertl Pálné Művelődési Ház elektromos hálózat korszerűsítésére adtunk be pályázatot. A művelődési ház több szempontból felújításra

szorul. Úgy tapasztaltuk, hogy ekkora összeget nehéz egyszerre pályázaton megnyerni, ezért több részre bontjuk a projektet és részfelújításokra pályázunk.

– *Örömteli hír, hogy megújult a közpark játszótere is.*

– Igen, az Ond utcai játszótér felújítását követően a közparkban lévő is teljes felújításon esett át. Minden fafelület csiszolva és festve lett, a csúszdák műanyag felületei új műgyantázást kaptak. A beton alapokat megerősítették, védőkupakok, fogantyúk pótolva, illetve cserélve lettek. Tervben van még a játszótér bekerítése, valamint cicariasztó növények ültetése a kerítésen kívül, hogy a macskákat távol tartsuk a vonzó homoktól.

Ha már a közpark szóba került: szeptember 30-án támogatási kérelmet nyújtottunk be a Balaton Fejlesztési Tanács által kiírt Településfejlesztést szolgáló beruházások támogatása című pályázati felhívásra. A pályázattal a közparkban a klímadaptáció elvének szem előtt tartásával közösségformáló hatású tájépítészeti beavatkozások, előremutató természet alapú zöld-infrastruktúra fejlesztések valósulhatnak meg. A fejlesztés a lelátó alsó négy sorának a felső sorokkal megegyező gabionos szerkezetű megújítását, a lelátó árnyékolását, a kerékpáros triálpálya helyén edukációs és árnyékoló fa játszóházak létesítését, paktakocsmák számára terület-előkészítési munka elvégzését, élőhelyfejlesztés keretében madárodúk elhelyezését, valamint kertészeti munkákat tartalmaz. A pályázati projekt költségvetése közel 20 millió forint, az igényelt támogatás összege 15 millió forint. A beruházáshoz 5 millió forint saját forrást biztosítunk. A rendelkez-

A közpark fejlesztésének terve

Fotók: LH

zésre álló források figyelembevételével a későbbiekre is vannak fejlesztési elképzeléseink.

– *A temető fejlesztésekről mondana pár szót?*

– A temetőben vörösfenyőből elkészült az új kereszt, négy rétegben lazúrozva. Reméljük jobban bírja majd az idő viszontagságait, mint az előző. A vízvételi helyek száma négygyel bővült. A kerítés javítása is befejeződött, reméljük így az özek már nem fognak bejárni. Mindezt saját erőforrásból valósítottuk meg.

– *A felelős állattartás mostanság slágertéma. Lítér is lép ebben?*

– Természetesen! Ösztönözzük a helyi lakosok tulajdonában lévő ebek és macskák ivartalanítását, a vesztesség elleni védőoltást és transzpenderrel történő megjelölést. A képviselő-tes-

tület a szeptemberi ülésén arról határozott, hogy pályázatot nyújt be a Magyar Falu Program keretében meghirdetett Felelős állattartás elősegítése című pályázatra. Lakossági igényfelmérés alapján 83 eb, és 64 db macska ivartalanítása jöhet szóba, az állatorvosi költség 1,6 millió forint, az igényelt támogatás összege 1,5 millió forint. Döntés november végéig várható.

Ugyancsak a felelős állattartás témaköréhez tartozik: az ebtartásból adódó közterületi kellemetlenségek, a kutya piszokkal kapcsolatos gondok kezelése érdekében két darab közterületi kutyaürülék-gyűjtő edényt helyeztünk ki a településen, biológiailag lebomló kutya piszok zacskókkal, a közpark parkolónál és a Bendola völgy kerékpárútjánál.

Biztonságos játszóelemek a gyermekeinknek

Boldog Bódi Mária Magdolna élete

Boldog Bódi Mária Magdolna, azaz nekünk, litérieknek csak Magdi 1921. augusztus 8-án született a Szigligethez tartozó Szigeti-malomnál, ahol édesapja kocsisként szolgált. Egy héttel később, Nagyboldogasszony ünnepén keresztelték meg a nemestördemici (1950-től Badacsonytördemic) Szent Mihály-templomban.

Mezőgazdasági cseléd családba született, szülei származásáról azonban keveset tudunk. Édesapja, Bódi János – saját bevallása szerint – Keleméren (Gömör vármegye, ma Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye) született, és református vallású lehetett, de mindez dokumentumokkal nem igazolható. Édesanyja, Nyika Mária Felsőszoporon (Szilágy vármegye, Szatmár megye, Románia) született görögkatolikus családba. Szülei mindketten árvák voltak, Budapesten ismerkedtek meg az első világháború után, de apja hivatalos okmányai hiányában nem köthettek sem polgári, sem egyházi házasságot, így Magdi, bátyjával és öccsével együtt törvénytelen gyermeknek számítottak akkoriban.

A Bódi család sokszor költözött Magdi élete során, Szigligetről Köveskálra kerültek, ahol Magdi a gyermekéveit töltötte 1923–1934 között. Már gyermekként jó tanuló, buzgó vallásos kislány volt, és az iskolai színjátszókörben is jeleskedett. Ezután a család Máma-pusztára

(ma Balatonfűzfő része) költözött, ahol 1934–1940 között éltek. A fűzfőgyártelepi plébánia 1935-ben jött létre, első plébánosa Androsits István lett, aki pártfogásába vette Magdit, vallási-lelkiségi olvasmányokkal látta el, így hitéletében még jobban gyarapodott. 17 éves volt, amikor a Szent István-emplék és az Eucharisztikus Világkongresszus alkalmából szervezett balatonfűzfői népmisszió kapott elhívást a szerzetesi életre, de az akkori rendi szabályok értelmében, törvénytelen származása miatt nem lehetett szerzetes. 18 évesen lett a Nitrokémia Zrt. munkásnője, ahol tanulékonyosságával és mély hitével kivívta munkaadói és a gyári munkások megbecsülését. Akkoriban már minden napját szentáldozással kezdte, munka előtt a fűzfőgyártelepi templomban.

Máma-pusztáról Vilonyára, majd Daka-pusztára, végül 1944-ben Litérre költöztek. Vilonyán lakott, amikor 1941-ben az első péceli női lelkigyakorlatát követően, október 26-án, Krisztus Ki-

rály ünnepén visszavonhatatlan szüzességi magánfogadalmat tett a fűzfőfürdői Jézus Szíve-templomban. Ekkor már jó ideje segítette a 6-14 éves katolikus lányok és fiúk országos szervezetét, a Szívgyárdát, majd a Mária Kongregáció tagjává avatták. A Katolikus Dolgozó Lányok Szövetségének is aktív tagja volt, csoportokat szervezett, és az iparban dolgozó munkás lányokat öntudatos, katolikus világnézetre nevelte, segítve a rászorulókat, önfeláldozó karitatív munkát végezve. Betegápolói tanfolyamot is végzett, hogy frontszolgálatot vállalhasson, de a Nitrokémia vezetői nem engedték el, arra hivatkozva, hogy nem tudnák pótolni egyik legjobb munkásukat. Imádságaiban már ekkor azért fohászzkodott, hogy fiatalon halhasson meg, és halála közelebb vigye a fiatalokat az úrhoz.

A második világháború frontja 1945. március 23-án érte el Litért, és az átvonuló szovjet katonák kegyetlenül gyilkolták a polgári lakosságot, áldozataik között egy 5 éves kislánytól a 81 éves öz-

Szerény életet élt a litéri mártír

Fotó: LH

vegyasszonyig. Aznap délután Magdi néhány asszonnyal és gyerekekkel együtt a helyi kastély udvarán kialakított óvóhely lejárataánál tartózkodott, amikor két fegyveres szovjet katona támadt rájuk. Egyikük a bunkerbe küldte Magdit, aki tudta, mi vár rá, sokat hallott a katonák által elkövetett erőszakról. Tisztaságát védelmezve a zsebében tartott kislóval megszúrta a katonát, utána menekülni pró-

bált, közben a többi asszonyt figyelmeztette a veszélyre. Pár pillanattal később a Magdira támadó katona megjelent az udvaron, és azonnal lőtt. Az első lövés után Magdi megállt, a második lövésnél karjait az ég felé tárta, majd összezárta ezekkel a szavakkal: „Uram, Királyom! Végy magadhoz!”. Ujjai még ekkor is a rózsafűzért szorították.

■ FEKETE TAMÁS
ALPOLGÁRMESTER

Bódi Mária Magdolna ereklyéje a veszprémi bodoggá avatási szertartáson

Fotó: MW/Nagy Lajos

Elindult a tanév a Litéri Református Általános Iskolában is

A Litéri Református Általános Iskola 14. tanévében összesen 282 diákkal, és több mint 60 fős munkatársi közösséggel indult az oktató-nevelő munka.

A 2025/2026-os tanév kezdetén, a tanévnyitó ünnepélyen elhangzott, a litéri alapfokú oktatás-nevelés 283. tanévében (Litéren 1732-ben indult a protestánsok által alapított iskola), a Litéri Református Általános Iskola 14. tanévében összesen 282 diákkal, és több mint 60 fős munkatársi közösséggel indult az oktató-nevelő munka.

Iskolánk pedagógiai-szakmai munkaközössége mind az alsó, mind a felső tagozaton 100 %-os szakos ellátottsággal működik! A közel 300 éves protestáns múlt, a református felekezeti fenntartás, a történelmi tanulólétszám, és az a bizalom, amelyet az intézmény kap a helyi-és környékbeli lakosoktól hatalmas megtiszteltetés és felelősség is: a következő nemzedékeket oktatjuk-neveljük, hittel és szeretettel. A tanévben az első évfolyamon ismét kettő osztályt

kellett indítani, összesen 38 elsős nebuló kezdte meg tanulmányait az intézményben. A nyolc évfolyamon 11 osztály indulhatott a tanévben.

Az intézmény vezetője tanévnyitó beszédében ismertette, hogy a nyár folyamán négy tábort is szerveztek a tanulóknak. Volt iskolai napközis tábor, erdei tábor Ajka-Csinger-völgyben, BringásVándor Tábor a Szigetközben és VíziVándor Tábor a Dunakanyarban. Ezekben a táborokban közel 150 tanuló vett részt.

Már megszokhattuk, hogy nyáron sem áll meg az élet az iskolában. Az iskolai fenntartójának köszönhetően számtalan felújítás és eszközbeszerzés valósult meg a nyári szünetben. A kastélyépületben kettő tanterem és a folyosó festésére került sor. Megnagyobbítottuk az udvari nagy mászóvár homokozó-

ját, mindkettő homokozót feltöltöttük friss homokkal, diákjaink legnagyobb öröme. Litér Község Önkormányzata elvégeztette a műfüves focipálya teljes karbantartását, amelyért ezúton is köszönetünket fejezzük ki, hiszen diákjaink a testnevelés és sport órákon kívül az iskolai szabadidőben is szívesen sportolnak a pályán.

Beszereztünk egy Ikarus E-13-as típusú autóbust is, amely litéri RefiBusz néven szállítja minden tanítási napon a királyszentistváni és környékbeli tanulókat az iskolába, és délután haza. A busszal tudnak utazni diákjaink színházba, múzeumba, pályaorientációs napra, kirándulásokra, túrákra is a jövőben.

A tornatermi épületben a felső folyosó és az első tanterem teljes hidegburkolatát újítottuk fel, így már abban az épületben is minden tanterem felújítva és

A Litéri Református Általános Iskolában 282 diákkal indult a 2025/26-os tanév

megújulva várta a diákokat! Tanév közben fali PVC védőburkolatot kap az épület három tanterme és a folyosó is. Ez egyrészt esztétikai szempontból is előnyös (magyarul jól fog kinézni), másrészt pedig higiéniai szempontból is praktikus, hiszen könnyen takarítható lesz.

A Petőfi utca 21-es szám alatti, politechnika épület esetét át a legnagyobb felújításon, hiszen a rendkívül magas tanulólétszám miatt a harmadik osztályunk ide fog költözni. Az épület tel-

jes külső hőszigetelő rendszert kapott, kiépült a központifűtés rendszer, a kisterem új hidegburkolatot kapott, teljes belső festés és mázolás történt, valamint új bútorokat is beszereztünk. A villamos hálózat fejlesztése is megvalósult az épületben.

Keresztény iskolaként, örökös ökoiskolaként, az új tanévtől immár aktív iskolaként kiemelt célunk és feladatunk a közösségépítés. Ezért dolgozunk minden nap az új tanévben is!

■ GYENES VIKTOR IGAZGATÓ

Vidáman indult az új év a Csivitelőben

Az idei nevelési évben is szeretettel fogadtuk a Csivitelő Óvodában régi és új gyermekeinket. A nyári szünet után ismét élettel teltek meg a csoportszobák, és nagy öröm számunkra, hogy közösségünk új tagokkal is gazdagodott.

A beszoktatás folyamatát intézményünkben a hagyományoknak megfelelően, fokozatosan végeztük. A bölcsődéből érkező gyermekek kisgyermeknevelőik támogatásával ismerkedtek meg az óvodai élet-

tel, míg az otthonról érkezők szüleik jelenlétében kaptak lehetőséget a biztonságos átmenetre. Pedagógusaink és dolgozóink mindent megtesznek azért, hogy minden gyermek szeretetteljes, biztonságos

környezetben kezdhesse meg óvodás éveit.

A nyári hónapokban intézményünk megújult: két csoportszobánk és a folyosók friss festést kaptak. Mozgássérült mosdónkat felújítottuk.

Megkezdtük a szükséges felméréseket, hogy gyermekeink fejlődését a lehető legjobb körülmények között támogathassuk.

Külön öröm számomra, hogy elkészült új pedagógiai programunk, amelyben kiemelt helyet kapott a környezetvédelem, az egészséges életmód és

mozgásfejlesztés, valamint a hagyományok ápolása. Célunk, hogy a gyermekek játékos formában tanuljanak meg felelősen gondolkodni a természetéről, fedezzék fel a mozgás örömeit, és ismerkedjenek meg közösségünk értékeivel.

Fontosnak tartjuk a hit-tan oktatást is, amely értéket, biztonságot és irányt adhat a gyermekeknek. Ez jó alapot nyújt azoknak a családoknak is, akik később a helyi református iskolát választják gyermekük számára. Emellett változatos foglalkozásokat szervezünk, hogy a gyerekek minden téren fejlődhessenek, és élményekben gazdag minden napokat éljenek át.

Munkánk során kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekjogokra: hiszünk abban, hogy minden gyermeknek joga van a szeretethez, az odafigyeléshez és a kibontakozás lehetőségéhez.

Óvodavezetőként büszke vagyok kollégáimra, akik elhivatottan, nagy szeretettel és türelemmel kísérik a gyermekeket ezen az úton. Bízom benne, hogy a 2025/2026-os nevelési év minden gyermek és család számára örömteli, biztonságos és emlékezetes időszak lesz a Csivitelő Óvodában. Célunk, hogy minden gyermek mosollyal érkezzen, és élményekkel gazdagodva térjen haza!

■ RADOVITSNÉ HORNYÁK MARIANNA

Minden gyermek mosollyal érkezzen a Csivitelőbe, és élményekkel gazdagodva térjen haza!

Sikeresen éltetik a néphagyományokat

A Zöldág fennállásának 66. évében sem pihent. Sok sikeres fellépést tudhat maga mögött, így mindenkinek jól esett egy csendesebb időszak. Ennek ellenére a próbák nem fejeződtek be, a legkitartóbbak minden héten rop-ták a táncot Sanci irányításával.

Július 13-án Kiscsőszön ismét megmérettette magát a táncos közösségünk legjáva. A következő eredmények születtek: *Harnos Hanna* - Perdülő táncos; *Baka Kerubina* - Lippentő táncos; *Szabó Barnabás* és *Galambos Dániel* - Figurázó táncos minősítést kapott a zsűritől. Galambos Dániel elnyerte a III. korcsoportban egyéni kategóriában A pajta szolótáncosa díjat.

Augusztus 8-án újból a Kőfeszti Pannon forgatagának vendégei voltak a Litéri Zöldág Kulturális Egyesület csoportjai. A révfülöpi szabadtéri színpadon adott közös műsort a táncosport három korosztálya. Fellépés után egy jóízű gulyással köszönték meg a szervezők fellépésünket. Szeptember 7-én, Csopakon megrendezett Bakony-Balaton Gasztroünnepe – Tá-

lak, Ízek Fesztiválján szerepeltek csoportjaink a Naszály zenekar kíséretében, majd szeptember 8-án *Szabó Zsófia Anna* és *Nagy Angéla* képviselte egyesületünket a veszprémi jótékonysági süteményvásárban. Egy héttel később a Veszprémben megrendezett Országos Beagle Találkozózn léptünk fel.

Szeptember közepén fájó szívvel búcsúztunk kedves varrónőnktől, Kondicsné Bató Editől. Elvesztése mindegyikünk szívébe belelemart. Utolsó útjára az ál-

tala készített viseletben kísérték a táncosok, sírjánál közös énekkel köszöntek el tőle. De lelkének egy része itt marad a ruhákkal.

A pörgős, mozgalmas nyár után a megnyugvás, a betakarítás, a hálaadás időszaka az őszi. A téli elcsendesedés előtt még számot vetünk, leltárt készítünk. Nagypáinknak ez természetes volt, hiszen a tavaszi, nyári munka eredményeként láthatóvá váltak a terményeken, gyümölcsökön keresztül a megvalósított tervek, a dolgos hétköznapok, a kitartás, minden betakarodáskor. Megköszönve a jó termést ősszel megteltek énekszóval muzsikával a faluk, ahogy nálunk Szilvaünnep alkalmával. Köszönjük a Litéri Zöldág Egyesület nevében, hogy elfogadták invitálásunkat a Márkói Cserdülő

Ismét mozgalmas nyara volt a Zöldág táncosainak

Egyesület táncosai, a Szentgáli Kurácsi Táncgyűttes. Külön öröm számunkra, hogy litéri ovisaink is aktív szereplői évek óta programunknak. Hálával és köszönettel tartozunk a nyugdíjas klubnak, a református és katolikus közösségnek, az önkormányzatnak, a polgárháznak, és nem utolsósorban a Szárazág és Zöldág tagjainak, hozzátartozóinak, akik az első hívó szóra jöttek, kentek, sütöttek, hogy mindenki jól érze magát.

Az idei őszi jeles napunk azért is volt kiemelkedő, mert mi is jelentkeztünk

ahhoz a 348 településhez, akik ezen a napon megmutatták, hogy éltetik a néphagyományokat. Viseletben, saját táncaikat bemutattva, ugyanazt a népdalt megszólaltatva bizonyították határon innen és határon túl összetartozásukat. Az estét egy jó hangulatú táncórával zártuk *Turi Botond* és barátai muzsikájára.

A Zöldág elkezdte a 67. évét. Bízunk abban, hogy közösségünk megmarad, a megvalósított munka meghozza továbbra is a megérdemelt sikereket.

■PINTÉR KATALIN

Sokat tett a litéri néptáncos közösségért

A képviselő-testület döntése alapján 2025-ben a Aranyoroszlán díjat Somogyiné Mogyorósi Angella vehette át, aki immár több évtizede fáradhatatlanul dolgozik Litér táncokultúrájának megőrzéséért, fejlesztéséért, közösségének támogatásáért.

Litér Község Önkormányzata 2022-ben alapította meg az Aranyoroszlán díjat, amelyet minden évben egy kiemelkedő tevékenységet végző litéri személynek vagy szervezetnek adományoznak. A díj célja, hogy elismerje és láthatóvá tegye azokat az értéket, amelyek meghatározóak településünk életében.

Somogyiné Mogyorósi Angella 1955. szeptember 9-én született Litéren, ahol gyermekéveit is töltötte. Tanulmányait a Litéri Állami Általános Iskolában kezdte, zeneiskolai

képzésben is részesült, amely megalapozta kiváló ritmusérzékét és zenei hallását.

Középiskolai tanulmányait a veszprémi Lovassy László Gimnáziumban végezte, majd a Veszprémi Egyetem vegyészmérnöki szakán, illetve a Budapesti Közgazdasági Egyetemen szerzett diplomát mérnök-közgazdászként.

Angi néni 2001-ben csatlakozott férjével, *Somogyi Istvánnal* a Litéri Szárazág Néptáncgyűttesthez, és azóta is aktívan részt vesz a helyi táncos életben.

Nemcsak a fellépéseken és a próbákban van jelen, hanem alapító tagja lett a 2008-ban létrejött Litéri Táncosok Baráti Köre Egyesületnek, melynek később képviselője is volt. Emellett közreműködött a Litéri Zöldág Kulturális Egyesület megalapításában is.

Két fiúgyermek, István és Vince édesanyja, valamint négy unoka büszke nagymamája. A táncgyűttesben mindig odafigyelt nemcsak a táncosokra, hanem azok családtagjaira is, így valódi közösségépítő szerepet töltött be.

A rendezvények szervezése, lebonyolítása és az utómunkák során is mindig lehet rá számítani – ott segít, ahol tud, legyen szó civil szervezeti munkáról vagy magánéleti segítségnyújtásról.

Példaértékű szorgalma, kapcsolattartó készsége és elkötelezettsége jelentős mértékben hozzájárult az egyesületek sikereihez és Litér kulturális életének gazdagításához.

Az Aranyoroszlán díj átadása méltó elismerése annak a sokéves munkának, amelyet Somogyiné Mogyorósi Angella végzett a litéri néptáncos közösségért. Munkája nemcsak szakmai, hanem emberi értelemben is példamutató – egy olyan életút, amely hitelesen képviseli

a közösségi összefogás, a hagyományörzés és az önkéntes munka valódi értékeit.

Sok szeretettel gratulálunk Angi néni! További munkádhoz kitartást és jó egészséget kívánunk!

■HEGYESSY-TAKÁCS EDIT

Sokat köszönhetünk Somogyiné Mogyorósi Angellának

Sportinnovációk az általános iskolában

Az Litéri Református Általános Iskola különös figyelmet fordít a tanulók testi-lelki fejlődésére, amelyben a sportolás, a sportos életforma kialakítása kiemelt szerepet kap. Példamutató magatartással, egyetértéssel a teljes tantestület is támogatja eme célt.

„A sport nemcsak testnevelés, hanem a léleknek is az egyik legerőteljesebb nevelőeszköze.” (Szent-Györgyi Albert) Ez az idézet – amely az iskola hitvallása is – nagyban tükrözi az intézmény elköteleződését a sport és az egészséges életmód mellett. A megélő hagyományok, értékek és hitéleti képzés mellett nagyszerűen megfér a sport, a mozgás, mint az egészség megőrzésének egyik építőköve.

Az elmúlt években nagy-szabású sport infrastruktúrális fejlesztésen esett át az intézmény, köszönhetően az iskolavezetésnek, a fenntartó és az önkormányzat egyetértésének és törekvéseinek. 2024-ben a tornaterem teljeskörű felújítása valósult meg, valamint egy boulder típusú mászófal létesült az iskolában, emellett rengeteg új sporteszközt tudtunk vásárolni, köszönhetően az iskola alapítványának, ami folyamatosan pályázati forrásból biztosítja a legmodernebb sporteszközöket tanulóink számára.

A Millió lépés mozgásösztönző programba bekapcsolódva a tavalyi évben mellénk állt a szerencse is, hiszen egy millió forint értékű sportszer vásárlást nyertünk, amelyből szabadtéri fitness eszközeinket bővítettük.

Az elmúlt tanévben megnőtt a testnevelés szakos/

zásukra. Külső sportegyesülettel szakmai együttműködést kötöttünk, hogy bővíteni tudjuk sportági repertoárunkat. Jelenleg az alábbi sportági edzéseket tudjuk biztosítani a délutáni időszokban tehetséges tanulóink számára: atlétika (külső sportegyesületi együttműködéssel, de saját

A nyáron ott volt az iskolai csoport a VíziVándor táborban is

testnevelés műveltségterülettel rendelkező pedagógusok száma, így az alsó tagozaton is több osztályban testnevelő tanár tartja a testnevelés órákat a tanítók mellett. Ennek köszönhetően sportági lehetőségeink is színesedtek. Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetséges tanulóink kiválasztására, tehetséggondo-

testnevelővel); alsó és felső tagozatos röplabda; labdarúgás; kosárlabda.

Az iskola célja, hogy minden diák képességét a lehető legjobban kibontakoztassa. A sport terén különösen fontos a tehetséges tanulók megfelelő támogatása, ennek érdekében a következő lépéseket tettük: sportegyesületekkel törté-

nő kapcsolatfelvétel és együttműködés; tehetségfelmérés; versenyek és megmérettetések; sportolók tanulmányainak támogatása, eredményeik megbecsülése és elismerése; Sporttehetség-program létrehozása.

Mindemellett az iskolában működik egy túracsoport *Gyenes Viktor* igazgató, *Cziráki Miklósné* és *Károlyi Györgyné* tanítók vezetésével. *Spengler András* tanár és *Nagy Anikó* tanárnő rendszeresen kerékpártúrát szerveznek. A testnevelők és osztályfőnökök az ÉLD+ (korábban SPORT43) pályázatok keretében különböző sportolási lehetőségeket szerveznek, így eljuthattunk falmászásra az ActyCity-be, két keréken megkerültük a Velencei-tavat, Eplényben sieltünk. Februárban a Magyar Parasport Napjához kapcsolódóan részt vettünk a Lélekmozgató rendezvénysorozaton. Házi-versenyeket, bemutatókat szervezünk több sportágban. 2-5. osztályosaink úszni járnak; a korecsolyázást, szinte minden osztályunk kipróbálja a tél folyamán.

A nyáron több csoporttal veszünk részt rendszeresen az ErdeiVándor, Brin-

gásVándor és VíziVándor táborokban.

Iskolánk aktív sportéletére felfigyelt az Aktív Magyarország Fejlesztési Központ is, interjút készítettek iskolánk vezetőivel. A Magyar Diáksport Szövetség egyik kiemelt programjába kapcsolódott be iskolánk 2025 szeptemberében, hiszen elnyertük az Aktív iskola címet. A program koordinátorai: *Király Gyöngyi*, *Spengler András* és *Varga-Sárzó Adrienn*. Ennek megfelelően sok mozgásösztönző, sportos programot tudunk biztosítani a hétköznapi életben és a szabadidő aktív eltöltésében is segítünk tanulóinknak.

Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy nagyszerű együttműködést köszönhetünk a szülőknek, akik nélkül nem valósulhatna meg ez a komplex tehetséggondozás, az aktív, sportos magatartás. A szülők a tehetséggondozás egyik fő pillére, rajtuk nagyon sok múlik, mit tudnak vállalni és biztosítani gyermekük fejlődése érdekében. A szülők feladata óriási a sportoló gyermekeknek, ezúton is köszönjük együttműködő támogatásukat!

■ **VARGA-SÁRZÓ ADRIENN**
IGAZGATÓ-HELYETTES

Litér igazi, élő közösségként működik

A litérik ismét megmutatták, mire képes egy valóban összetartó közösség. Augusztusban társadalmi munkával szépült meg a Mogyoróspatak felett átívelő gyalogos híd a Templom utcában.

A híd története sem hétköznapi: még 2018-ban épült újjá *Szedlák Attila*, a község akkori polgármestere, valamint *Kondics István*, a Litéri Nyugdíjas Klub egykori elnökének kezdeményezésére. Akkor is sokan mozdultak meg az ügy érdekében, és azóta is fontos szerepet

tölt be a település minden napjaiban.

Az eltelt évek során azonban az idő nyomot hagyott a faszervezeten, így időszzerűvé vált a felújítás. Augusztusban *Csige Imre*, *Eőszé Zoltán* és *Hegyessy Balázs* fogtak össze, hogy szorgalmas munkával előkészítsék a

híd felületét: csiszolták, javították, tisztították, hogy az új festékréteg tartósan és szépen tapadhaszon. A festési munkálatokhoz id. Kondics István, *Egyedné Kamondi Tünde* és *Eőszé Katalin* is csatlakoztak – az ő gondos ecsetvonásaik nyomán frissült meg végleg a híd külseje.

A felújítás során mindenki önként, szabadidejét áldozva dolgozott – ez a példaértékű összefogás újra bebizonyította, hogy Litér igazi, élő közösségként működik.

A felújítás során mindenki önként, szabadidejét áldozva dolgozott, ami példaértékű összefogást bizonyít

Ezúton is hálásan köszönjük mindannyiuknak az odaadó munkát, a lel-

kesedést és a példaértékű hozzáállást!

■ **HEGYESSY-TAKÁCS EDIT**

Nem unatkoznak az íjászaink

Eseménydúsan telt a tavasz és a nyár a Litéri Hagyományörző Íjász Egyesületnél. A rendszeres szombati edzések mellett a csapat szinte folyamatosan tett eleget meghívásoknak, és vett részt különböző tréningeken.

A bemutatók sora májusban kezdődött a VII. Honvédelmi Napon Veszprémben, ahol egy katonai közegben kellett helytállniuk a tagoknak.

Június elején Olaszfaluba látogattak el az ottani családi napra, a fellépés után pedig egy rendkívül kedves és baráti közegben látták őket vendégül.

Szintén június elején volt még egy hatalmas születésnap buli, ahol a vendégek íjászodása előtt lőttek a csapattagok.

A júniusnak még nem volt vége, amikor is az íjászok egy veszprémi filmforgatáson és tréningen vettek részt, ami semmivel

sem volt könnyebb, mint egy edzés Litéren.

Június 28-án egy céges rendezvényre voltak meghívottak, a családi közönség szinte minden tagja lőtt is az előkészített íjakkal.

A nyaralás mellett sor kerítették a XXXIII. Rátóti Napon való részvétellel júliusban, ahol az igazi bako-nyi betyároknak mutatták meg tudásuk legjavát.

Július közepén a hagyományos csapat sátorozással folytatódott a nyári vakáció, sok sok kaland és boldog pillanat közepette. Ezen az eseményen ért igazán egy nagyon erős csapat az íjász közösség, ahol a gyerekek szinte test-

Egyre népesebb a hagyományörző íjászok csapata

vérként fordultak egymás felé.

Július végén megalakult egy kisebb formáció, a harcosok tábora, akik kápásból egy kimerítő tanúhegy futáson és tréningen vettek részt a nyári forróságban.

Augusztus elején egy nemesvámosi táborozó, nomád gyerekesportnak

tartottak íjász és edzés bemutatót.

A hab a tortára augusztus 20-án került fel, amikor a Veszprémi Petőfi Színház meghívásának eleget téve, az ünnepi műsor része volt a litéri íjász közösség bemutatója, nagyszámú közönség előtt.

Óriási megtiszteltetés volt számukra még, hogy a

Magyar Diáksport Napja alkalmából a Litéri Református Általános Iskola diákjai előtt is bemutatkozhattak október elején.

Az évnek azonban még nincsen vége, tele van a naptár, sorban jönnek a fontos események, az alapozó – erőnléti edzésekről és futásokról már nem is beszélve. ■ UGRAY ADRIÁN

Öt érem az Európa-bajnokságon!

Litéri sikerek az utánpótlás Európa-bajnokságon, Jesolóban 5 érmmel zártak a harcosaink – számolt be minderről Talián Zsolt edző a facebook oldalán.

Az olaszországi Jesolóban megrendezett utánpótlás Európa-bajnokságon a litéri csapat történelmi sikert ért el: összesen 5 érmet hoztak haza sportolóink! *Kányai Szabaszián* kiemelkedő teljesítményrel két ezüstöt és két bronzot szerzett, ezzel négyszer is a dobogóra állhatott. *Justin Alíz* a kicklight szabályrendszerben szerezte meg a bronzérmet, fantasztikus munkával és példaértékű hozzáállással.

A csapat többi tagja is büszkén képviselte Litért: *Térmeg Sára* a 8. helyen végzett, hajszálra a dobogótól. *Justin Zalán* ezúttal nem jutott be a legjobb 16 közé, de gyönyörű, harcos mérkőzést vívott, amely minden elismerést megérdemel.

Ezek az eredmények nemcsak az érmekről szólnak, hanem arról a kitartásról, munkáról és közösségről, ami a Farkasodúban és a Sasok között nap mint nap épül. A gyerekek és fiatalok példát mutatnak, hogy a hit, az alázat és a szor-

galom mindig meghozza gyümölcsét.

Litér ismét bebizonyította, hogy a bajnokok otthona.

A jesolói „hősök” az edzőjükkel

Szépek a kertek Litéren

A legszebb konyhakertek – Magyarország legszebb konyhakertje elnevezésű, Magyar Örökség Díjas, országos programhoz első ízben csatlakozott Litér. Mindhárom jelentkezőnek I. helyezést osztott ki a zsűri, melyet szeptember 6-án a litéri piacon adott át Osváth Örs polgármester és a zsűri részéről Lugossy Zsuzsa. A díjkiosztón oklevelet, különdíjat és egy kifüggeszthető emléktáblát kaptak a résztvevők.

Normál kategóriában elért első helyezések: *Dombóvári Ottóné, Kondicsné Sugár Éva - Kondics István és Tóth István.*

A legtermészetesebb, organikus kert különdíjban Dombóvári Ottóné részesült.

A legnagyobb, önellátó és organikus kert különdíjban a Kondics házaspár, míg a Madárbarát kert különdíjat Tóth István vihette haza.

Mindenkinek köszönjük a részvételt, bízunk benne, hogy továbbra is folytatják példaértékű hozzáállásukat az időjárásal egyre inkább megküzdve, kitartva a növények és a kert szeretete mellett! Köszönjük a lehetőséget és a sok támogatást *Sári Kovács Szilvia* programigazgatónak.

■ LUGOSSY ZSUZSA
MŰVELŐDÉSSZERVEZŐ

**Hasznos
telefonszámok****KATASZTRÓFAHELYZET
ESETÉN ÉRTESÍTENDŐ**
Osváth Örs polgármester
70/708-46-33**KÖRZETI RENDŐR
MEGBÍZOTT**
Németh Zoltán rendőr ftórn.
30/372-11-06**POLGÁRÓRSÉG**
Polgárőr egyesület elnöke:
Varga Mihály 30-956-0332**IVÓVÍZ- ÉS SZENNYVÍZ-
SZOLGÁLTATÁS**
Bakonykarszt Zrt. 88/411-141,
88/423-222**HULLADÉKGYŰJTÉS ÉS
-SZÁLLÍTÁS**
Várpalotai Közszolgáltató
Nonprofit Kft.
8100 Várpalota, Fehérvári út 7.
Hulladékszállítási ügyfélszol-
gálat: 88/592-112 (rögzített
vonal), 30-411-1231
Szállítás, konténerrendelés:
88/592-112**FALUGAZDÁSZ**
Makrai Mercédesz 8200
Veszprém, Szerderi út 23.
30/679-73-87**BENDOLA CSALÁDSEGÍTŐ
SZOLGÁLAT**
Szakmai vezető: Szalai Attila
30/256-33-65**VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT**
Újvári Attiláné 0630/4622307**HÁZIORVOSI RENDELŐ**
Háziorvos: dr. Horváth Balázs
Telefonszám: 463-072
Új telefonszám:
30/434-05-48
Rendelési idő: hétfő, szerda,
péntek: 9.00–12.00 óra, kedd,
csütörtök: 15.00–17.00 óra
Kérjük, hogy a rendelésben
való megjelenésre csak
előzetes telefonos
konzultációt követően
kerüljön sor!**HÁZIORVOSI ÜGYELET**
Országos Mentőszolgálat
Ügyeleti helyszínek: Ajka,
Balatonfüred, Pápa, Tapolca,
Várpalota, Veszprém, Zirc
Hétfő–péntek: 16.00–22.00
óraig Hétfő és
ünnepnapon: 08.00–14.00
óraig Telefonszám: 1830**SÜRGŐSSÉGI ÜGYELET**
Országos Mentőszolgálat
Ügyeleti helyszínek: Ajka,
Balatonfüred, Pápa,
Veszprém Hétfő–péntek:
22.00–8.00 óráig Hétfő és
ünnepnapon: 14.00–8.00
óraig Telefonszám: 1830**ZSÁLYA GYÓGYSZERTÁR**
Telefon: 463-716
Nyitvatartás:
hétfő–péntek: 9.00–17.30

VII. MESENAP Litéren

Népmeséinket, Benedek Elek születése napján ünnepeljük, a magyar népmese napja alkalmából. Ez egy viszonylag új ünnep (2005-től), de annál izgalmasabb. Témája kimeríthetetlen.

Litéren első alkalommal 2019-ben került megrendezésre ez a rendezvény és azóta minden évben megemlékezünk e kincsekkel teli tarisznýáról. A mese az önfelad gyönyörködés örömet adja, nem vonjuk kérdőre a csodás, lehetetlennek tűnő történéseket! Egy eszköz a világ, a társadalom és kultúrák megismeréséhez. Napjainkban a gyermekek mulattatására, nevelésére szolgál, de hajdanában a mesék pont a felnőtteknek szóltak. Ezt a feledésbe merült hagyományt visszahozva, Litéren a felnőtteknek is mesélünk! A gyermekeknek a

Litéri Mesetúra erdei szakaszának bejárása során *Czoma Nóra* író, mesemondó tartogatott meglepetéseket egy-egy megál-

lólhelyen, a Mesekuckók előtt. Minden Mesekuckóba behelyeztük azt a mesét, ami élőszóval elhangzott, hogy az utánunk érkezők is örömet leljék benne.

Másnap este, az Ertl Pálné Művelődési Ház és Könyvtárban pedig a felnőtt közönséget szórakoz-

tatta Czoma Nóra, élőszavas, vidám, felnőtteknek szóló mesékkel, aki még 2 üveg borral is hozzájárult a felszabadult, vidám mesehallgatáshoz, felidézve a „mesekocsma” hangulatát.

Aki nem hiszi, járjon utána!

■ **LUGOSSY ZSUZSA**
MŰVELŐDÉSSZERVEZŐ

Minden évben megemlékezünk a kincsekkel teli tarisznýáról

Mogyorósi napok 2025.

Mint minden évben, a település vezetőségével együtt, olyan programokat valósítottunk meg, melynek koncepciója továbbra is az, hogy minden korosztály számára kínáljunk kikapcsolódási lehetőséget a Mogyorósi Napokon.

A kétnapos rendezvénysorozatot pénteken a Budapesti Operettszínház tagja: *Kádár Szabolcs* színművész, zenés, operett összeállításával nyitottuk meg a közösségi kemencénél az idősebb korosztálynak kedveskedve. Az estét a szabadtéri filmvetítés zárta a közparkban felállított 8m széles mozivászonon. Öröm volt nézni ismét a pokrócon, kempingszéken, fűben heverésző közönséget a lemenő nap fényében. A naplemente csodás fényei után a *Hogyan tudnék élni nélküled* című magyar filmet láthatta a közönség a szabad ég alatt.

A második napot Masni és Pocó *Vörös Nikivel* –

gyermekkoncertje nyitotta meg a legkisebbeket bevonva, Masni és Pocó bábjáival. Előtte és utána a gyerekeket légvár, az arcfestők és a népszerű lufihajtogató bohócunk várta, miközben felnőttek és gyerekek az Adam Fitness sportvetélkedőjén vettek részt. Szerencsére most nem szölt közbe az időjárás és a programterv szerint zajlottak az esti koncertek. Az Erdélyből érkező 4S Street nagykoncert előzenekara a szombathelyi Culture Cuvée zenekar volt, majd Dj Matthew Lenner zárta az estét. Minden programon, a két nap alatt, természetesen ingyenesen vettek részt a látogatók.

■ **LZS**

Hogyan tudnék élni nélküled? Filmvetítés

Erdélyből érkezett a 4S Street zenekar